

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

**W JASTRZĘBIU-ZDROJU
w 2014 roku**

opracowanie: Powiatowy Urząd Pracy w Jastrzębiu-Zdroju

**Przedruk w całości lub w części
oraz wykorzystanie danych statystycznych
dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.**

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
1.1. SŁOWNIK POJĘĆ	3
1.2. DOBÓR PRÓBY	4
2. BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW.....	6
2.1. NAPŁYW BEZROBOTNYCH.....	8
2.2. WSKAŹNIK DŁUGOTRWĄŁEGO BEZROBOCIA	11
3. RANKING ZAWODÓW WEDŁUG LICZBY OFERT PRACY.....	14
3.1. BEZROBOTNI I OFERTY PRACY WG PKD.....	16
4. RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	17
5. PODSUMOWANIE	21
6. ANEKS	23
6.1. SPIS ZAWODÓW UJĘTYCH W RAPORCIE	23
6.2. SPIS TABEL	24

opracowanie: Powiatowy Urząd Pracy w Jastrzębiu-Zdroju

**Przedruk w całości lub w części
oraz wykorzystanie danych statystycznych
dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.**

1. Wstęp

Powiatowy Urząd Pracy w Jastrzębiu-Zdroju, na podstawie art. 3 pkt. 1 ust. 3 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149 z późn. zm.), prowadzi Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Monitoring zawodów jest jedną z podstawowych metod badania i analizy rynku pracy. Przeprowadzana systematycznie analiza porównawcza ofert pracy i bezrobotnych wg zawodów pozwala wyłonić zawody nadwyżkowe i deficytowe wśród zarejestrowanych bezrobotnych, co jest ważną informacją dla osób stojących przed wyborem lub zmianą zawodu oraz dla planujących kierunki szkolenia bezrobotnych.

Podstawą opracowania rankingu są zalecenia metodyczne Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Raport opracowany został na podstawie danych z:

- załącznika nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy”,
- załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz oferty pracy wg zawodów i specjalności”.

Analiza ta jest skierowana do samorządu terytorialnego, szkół ponadgimnazjalnych, wyższych uczelni, jednostek szkolących, centrów kształcenia ustawicznego oraz dla wszystkich zajmujących się problematyką zatrudnienia.

Prezentowany materiał zawiera:

- analizę bezrobocia według zawodów oraz według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy tych bezrobotnych, którzy przed zarejestrowaniem poprzednio pracowali; analiza obejmuje osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jastrzębiu-Zdroju w okresie I-XII 2014 r.;
- analizę ofert pracy według zawodów oraz według rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę zgłaszającego ofertę pracy; analiza dotyczy ofert pracy ewidencjonowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jastrzębiu-Zdroju w okresie I-XII 2014 r.;
- analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o interpretację wskaźników intensywności nadwyżki (deficytu);
- wnioski.

1.1. Słownik pojęć

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, czyli – *stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do PUP w danym zawodzie do średniomiesięcznej rejestracji osób bezrobotnych w tym samym zawodzie i w tym samym okresie czasu jest większy od 1,1*.

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, czyli – *stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do PUP w danym zawodzie do średniomiesięcznej rejestracji osób bezrobotnych w tym samym zawodzie i w tym samym okresie czasu jest mniejszy od 0,9*.

Natomiast, jeżeli stosunek ten **zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1** to zawód należy uważać za **zawód zrównoważony**, czyli wykazuje równowagę na rynku pracy.

Analizę diagnostyczną przeprowadzono przy wykorzystaniu ilościowych parametrów opisujących napływ ofert pracy wg zawodów oraz napływ bezrobotnych w analogicznych kategoriach zawodowych.

Ponadto wykorzystano mierniki:

- **średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w danym zawodzie** – oznacza różnicę między średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym roku, a średnią miesięczną liczbą zgłoszonych ofert pracy w określonym zawodzie w danym półroczu;
- **wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów** – oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w danym roku i średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w określonym zawodzie w danym półroczu;
- **wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie** – oznacza iloraz liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, wg stanu w końcu danego roku i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie wg stanu w końcu danego roku, w ujęciu procentowym.

1.2. Dobór próby

Ze względu na dużą liczbę zawodów, reprezentowanych przez bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jastrzębiu-Zdroju podjęto decyzję o przeprowadzeniu badania na próbie najistotniejszych zawodów na lokalnym rynku pracy. Określono poziom istotności danych na poziomie 10. Uwzględniono zawody, w których zarejestrowanych jako osoby bezrobotne jest 10 lub więcej osób oraz takie, w których liczba ofert pracy w ciągu roku była równa lub większa niż 10. Takie ograniczenie umożliwia odrzucenie zawodów, które pojawiają się na lokalnym rynku pracy incydentalnie – jedynie kilka razy w ciągu okresu sprawozdawczego.

Wybór wartości minimalnej liczebności reprezentantów danego zawodu został poprzedzony analizą stopnia adekwatności struktury próby badawczej do struktury badanej populacji. Poniżej zostały przedstawione wyniki tej analizy. Zmniejszenie wartości minimalnej liczebności reprezentantów danego zawodu poniżej 10 nie powoduje znaczących zmian w strukturze próby. Taki zabieg skutkowałby natomiast obniżeniem czytelności raportu ze względu na prawie dwukrotne zwiększenie liczby zawodów, uwzględnionych w opracowaniu.

Tabela 1 - Dobór próby wg struktury wybranych kategorii bezrobotnych

	STRUKTURA GRUP WG WYBRANYCH KATEGORII BEZROBOTNYCH		
	KOBIETY	ABSOLWENCI	BEZROBOTNI POWYŻEJ 12 M-CY
Populacja (3604 os.) - 423 zawody	60,88%	7,13%	26,64%
Próba pow. 5 (3078 os. = 85,41%) - 96 zawodów	60,49%	7,02%	26,22%
Próba pow. 10 (2799 os. = 77,66%) - 53 zawody	62,67%	7,00%	25,79%
Próba pow. 15 (2618 os. = 72,64%) – 37 zawodów	62,72%	7,26%	25,10%
Próba pow. 20 (2469 os. = 68,51%) – 28 zawodów	63,59%	7,33%	24,52%

Źródło: Opracowanie własne

Podobne wnioski można wyciągnąć z analizy adekwatności struktury próby badawczej badanego zjawiska jakim są zgłaszane do tutejszego urzędu oferty pracy. Zmniejszenie wartości minimalnej ilości zgłaszanych ofert poniżej 10 ofert nie powoduje znaczących zmian w strukturze próby, niestety podobnie jak w przypadku badanej próby populacji, powoduje niespełna dwukrotne zwiększenie ilości zawodów uwzględnianych w opracowaniu.

Tabela 2 - Dobór próby wg liczby ofert pracy

	%
Całość (2268 oferty) – 274 zawody	100%
Próba pow. 5 (1964 oferty) – 87 zawody	86,60%
Próba pow. 10 (1705 ofert) - 49 zawodów	75,18%
Próba pow. 15 (1444 oferty) - 27 zawodów	63,67%
Próba pow. 20 (1305 ofert) – 19 zawodów	57,54%

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 3 – Struktura próby badawczej

Liczba zawodów	Udział w ogóle ofert pracy	Udział w ogóle bezrobotnych	Struktura wg kategorii bezrobotnych		
			Kobiety	Absolwenci	Bezrobotni powyżej 12 miesięcy
81 (w tym bez zawodu)	77,95% (1768 ofert pracy)	79,69% (2872 osoby)	61,91%	6,89%	25,84%

Źródło: Opracowanie własne

W monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych uwzględniono grupę 81 zawodów oraz bezrobotnych bez zawodu, grupa ta powstała przez połączenie zbioru zawodów reprezentowanych przez minimum 10 osób bezrobotnych oraz zawodów, w których wpłynęło minimum 10 ofert pracy. Analizą w zakresie struktury bezrobotnych objęto 79,69% zarejestrowanych bezrobotnych, analizą w zakresie struktury ofert pracy objęto 77,95% zaewidencjonowanych ofert pracy. Pominięto zawody, których przedstawiciele lub oferty pojawiły się mniej niż 10 razy w ciągu 2014 roku.

Lista zawodów ujętych w niniejszym opracowaniu znajduje się w Aneksie. Zawody oznaczone „*” są zawodami objętymi kształceniem w systemie oświaty i występują w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

2. Bezrobotni według zawodów

Liczba bezrobotnych w dniu 31.12.2014r. wyniosła 3604 osoby, w tym kobiety to 60,88% (2194 osoby). W odniesieniu do roku ubiegłego udział kobiet wśród zarejestrowanych bezrobotnych spada. Jest on jednak wyższy o ponad dwa punkty procentowe w porównaniu do analizy z I-go półrocza 2014 r. Udział kobiet na koniec tego okresu wyniósł 58,8 %.

Największą kategorię stanowią bezrobotni bez zawodu (1146 os., 31,80% bezrobotnych), w tym kobiety, których udział wynosi 59,86%. W porównaniu do analizy półrocznej udział kobiet wzrósł o około dwa punkty procentowe. Jednak w odniesieniu do analizy rocznej z 2013 roku sytuacja kobiet uległa nieznacznej poprawie o czym świadczy spadek udziału procentowego tej grupy w odniesieniu do danych za rok 2013 o ponad 1 punkt procentowy. Obserwowane zmiany są również wynikiem spadku ilości osób będących zarejestrowanymi w tutęjszym urzędzie na koniec roku 2014. W porównaniu do roku 2013 na dzień 31.12.2014 roku zarejestrowanych było prawie 600 osób mniej.

Strukturę bezrobotnych według zawodów przedstawia poniższa tabela. Zestawiono w niej zawody, w których zarejestrowanych jest 10 i więcej osób oraz zawody, w których zgłoszono 10 i więcej ofert pracy.

Najliczniej reprezentowany zawód to sprzedawca (331 os.), który posiada co dziewiąty bezrobotny w Jastrzębiu-Zdroju (9,18%). Odnotowujemy systematyczny niewielki spadek udziału sprzedawców wśród ogółu bezrobotnych. Nie zmienia się jednak to, że jest to nadal zawód silnie sfeminizowany (96,68% sprzedawców to kobiety).

Tabela 4 – Struktura bezrobotnych wg zawodów

LP	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	BEZROBOTNI OGÓŁEM	BEZROBOTNE KOBIETY	BEZROBOTNI ABSOLWENCI-RAZEM	BEZROBOTNI ABSOLWENCI-KOBIETY	BEZROBOTNI POWYŻEJ 12 M-CY-RAZEM	BEZROBOTNI POWYŻEJ 12 M-CY-KOBIETY
	Bezrobotni ogółem		3 604	2 194	257	65	960	619
	Ogółem w zawodach ujętych w opracowaniu		2 872	1 778	198	111	742	495
1.	"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	1146	686	135	81	157	99
2.	"522301"	Sprzedawca*	331	320	5	5	130	128
3.	"811101"	Górnik eksploatacji podziemnej*	84	0	6	0	30	0
4.	"512001"	Kucharz*	81	73	2	1	27	26
5.	"331403"	Technik ekonomista*	74	69	1	1	35	35
6.	"753105"	Krawiec*	66	64	1	1	24	23
7.	"931301"	Robotnik budowlany	56	1	0	0	24	0
8.	"514101"	Fryzjer*	50	47	5	5	13	12
9.	"722204"	Ślusarz*	46	2	2	0	15	1
10.	"711202"	Murarz*	38	0	0	0	19	0
11.	"513101"	Kelner*	37	33	0	0	17	16
12.	"911207"	Sprzątaczką biurową	37	37	0	0	11	11
13.	"411004"	Technik prac biurowych*	35	31	1	1	14	13
14.	"751204"	Piekarz*	33	9	1	0	8	3
15.	"931101"	Robotnik górniczy dołowy	33	0	0	0	9	0
16.	"513202"	Barman	32	29	1	1	10	9
17.	"235107"	Pedagog	29	28	2	2	5	5
18.	"753303"	Szwaczka	28	27	1	1	13	12
19.	"751201"	Cukiernik*	27	25	0	0	9	7
20.	"334306"	Technik administracji*	27	25	0	0	6	6

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2014 r.

LP	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	BEZROBOTNI OGÓŁEM	BEZROBOTNE KOBIETY	BEZROBOTNI ABSOLWENCI-RAZEM	BEZROBOTNI ABSOLWENCI-KOBIETY	BEZROBOTNI POWYŻEJ 12 M-CY-RAZEM	BEZROBOTNI POWYŻEJ 12 M-CY-KOBIETY
		Bezrobotni ogółem	3 604	2 194	257	65	960	619
		Ogółem w zawodach ujętych w opracowaniu	2 872	1 778	198	111	742	495
21.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	26	0	2	0	6	0
22.	"515303"	Robotnik gospodarczy	25	11	0	0	8	5
23.	"522305"	Technik handlowiec*	24	20	3	2	2	2
24.	"311504"	Technik mechanik*	23	0	4	0	7	0
25.	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	21	13	3	2	6	5
26.	"711502"	Cieśla szalunkowy	20	0	0	0	3	0
27.	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	20	12	3	2	3	2
28.	"351203"	Technik informatyk*	20	8	3	1	1	0
29.	"432103"	Magazynier	18	9	0	0	3	2
30.	"713102"	Malarz budowlany	18	6	0	0	7	3
31.	"931102"	Robotnik naziemny w górnictwie	18	6	0	0	9	4
32.	"311204"	Technik budownictwa*	18	6	3	0	2	0
33.	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	16	11	0	0	4	3
34.	"311703"	Technik górnictwa podziemnego*	16	4	6	0	2	2
35.	"723306"	Mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	15	2	0	0	6	1
36.	"633001"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	15	15	0	0	4	4
37.	"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	15	13	0	0	8	8
38.	"242217"	Specjalista administracji publicznej	14	13	1	1	7	7
39.	"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	12	2	0	0	5	1
40.	"523002"	Kasjer handlowy	12	11	0	0	7	6
41.	"713101"	Malarz - tapeciarz*	12	5	0	0	6	2
42.	"742201"	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	12	4	1	0	6	4
43.	"222101"	Pielęgniarka	12	12	0	0	5	5
44.	"332203"	Przedstawiciel handlowy	12	5	0	0	1	0
45.	"241306"	Specjalista do spraw finansów	12	11	1	1	4	4
46.	"613003"	Rolnik*	11	9	0	0	4	4
47.	"911206"	Salowa	11	10	1	1	4	4
48.	"422103"	Technik obsługi turystycznej*	11	10	2	2	1	1
49.	"713203"	Lakiernik samochodowy	10	0	0	0	4	0
50.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	10	0	0	0	3	0
51.	"932101"	Pakowacz	10	10	0	0	5	5
52.	"712204"	Posadzkarz*	10	0	0	0	1	0
53.	"441990"	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	10	10	0	0	2	2
54.	"741212"	Elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	8	0	0	0	2	0
55.	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	8	0	0	0	4	0
56.	"311408"	Technik elektronik*	8	0	2	0	3	0
57.	"941201"	Pomoc kuchenna	7	7	0	0	1	1
58.	"752205"	Stolarz*	6	0	0	0	2	0

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2014 r.

LP	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	BEZROBOTNI OGÓŁEM	BEZROBOTNE KOBIETY	BEZROBOTNI ABSOLWENCI-RAZEM	BEZROBOTNI ABSOLWENCI-KOBIETY	BEZROBOTNI POWYŻEJ 12 M-CY-RAZEM	BEZROBOTNI POWYŻEJ 12 M-CY-KOBIETY
		Bezrobotni ogółem	3 604	2 194	257	65	960	619
		Ogółem w zawodach ujętych w opracowaniu	2 872	1 778	198	111	742	495
59.	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	5	5	0	0	1	1
60.	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	5	2	0	0	1	0
61.	"931205"	Robotnik drogowy	5	0	0	0	3	0
62.	"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	4	0	0	0	1	0
63.	"524404"	Telemarketer	4	4	0	0	1	1
64.	"431101"	Asystent do spraw księgowości	2	2	0	0	0	0
65.	"834101"	Kierowca ciągnika rolniczego	2	0	0	0	1	0
66.	"911290"	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	2	2	0	0	0	0
67.	"961201"	Sortowacz surowców wtórnych	2	0	0	0	0	0
68.	"711601"	Brukarz	1	0	0	0	0	0
69.	"524902"	Doradca klienta	1	1	0	0	0	0
70.	"343203"	Florysta*	1	1	0	0	0	0
71.	"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0	0	0	0	0
72.	"712303"	Tynkarz	1	0	0	0	0	0
73.	"343901"	Animator kultury*	0	0	0	0	0	0
74.	"711501"	Cieśla*	0	0	0	0	0	0
75.	"241202"	Doradca finansowy	0	0	0	0	0	0
76.	"833101"	Kierowca autobusu	0	0	0	0	0	0
77.	"251102"	Konsultant do spraw systemów teleinformatycznych	0	0	0	0	0	0
78.	"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni	0	0	0	0	0	0
79.	"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	0	0	0	0	0	0
80.	"522302"	Sprzedawca w branży mięsnej	0	0	0	0	0	0
81.	"522303"	Sprzedawca w branży przemysłowej	0	0	0	0	0	0

2.1. Napływ bezrobotnych

Napływ bezrobotnych w ewidencji urzędu pracy wyniósł na koniec 2014 r. 5926 os. (w tym 54,57% kobiet, czyli 3234 os.). Najwięcej bezrobotnych zarejestrowało się jako osoby bez zawodu 2284 os.(38,54%) oraz sprzedawcy 437 os. (7,37%). Wartości te w porównaniu do monitoringu za I-wsze półrocze 2014 roku oraz w porównaniu do monitoringu na koniec 2013 roku, ulegają jedynie nieznacznym wahaniom. Nie występuje tu znacząca różnica pomiędzy danymi aktualnymi a poprzednimi w w/w analizach.

Napływ bezrobotnych według zawodów przedstawia poniższa tabela (Tabela 5), w której zestawiono zawody, w których zarejestrowanych jest co najmniej 10 osób oraz zawody, w których zgłoszono 10 i więcej ofert pracy.

Tabela 5 – Napływ bezrobotnych wg zawodów

LP.	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	BEZROBOTNI OGÓŁEM	BEZROBOTNE KOBIECY	BEZROBOTNI ABSOLWENCI-RAZEM	BEZROBOTNI ABSOLWENCI-KOBIECY
	Napływ ogółem		5 926	3 234	781	421
	Napływ w zawodach ujętych w opracowaniu		4 747	2 583	599	298
1.	"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	2284	1149	426	208
2.	"522301"	Sprzedawca*	437	400	23	16
3.	"811101"	Górnik eksploatacji podziemnej*	119	0	10	0
4.	"514101"	Fryzjer*	100	97	17	17
5.	"722204"	Ślusarz*	94	2	8	0
6.	"512001"	Kucharz*	92	74	3	1
7.	"331403"	Technik ekonomista*	89	78	1	1
8.	"753105"	Krawiec*	78	75	1	1
9.	"751204"	Piekarz*	67	19	6	4
10.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	61	0	3	0
11.	"931301"	Robotnik budowlany	60	1	2	0
12.	"931101"	Robotnik górniczy dołowy	59	0	1	0
13.	"351203"	Technik informatyk*	50	13	15	4
14.	"235107"	Pedagog	48	45	5	5
15.	"334306"	Technik administracji*	48	43	2	2
16.	"411004"	Technik prac biurowych*	48	41	0	0
17.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	46	0	7	0
18.	"513101"	Kelner*	44	39	5	5
19.	"751201"	Cukiernik*	43	38	1	1
20.	"522305"	Technik handlowiec*	42	33	7	5
21.	"911207"	Sprzątaczką biurową	42	42	1	1
22.	"513202"	Barman	40	37	2	2
23.	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	35	24	4	3
24.	"515303"	Robotnik gospodarczy	35	12	0	0
25.	"711202"	Murarz*	34	0	0	0
26.	"311204"	Technik budownictwa*	33	8	6	0
27.	"242217"	Specjalista administracji publicznej	31	28	6	6
28.	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	31	16	5	1
29.	"432103"	Magazynier	28	9	0	0
30.	"711502"	Cieśla szalunkowy	27	0	0	0
31.	"753303"	Szwaczka	27	27	0	0
32.	"311504"	Technik mechanik*	24	1	4	0
33.	"723306"	Mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	24	4	0	0
34.	"422103"	Technik obsługi turystycznej*	22	19	4	4
35.	"523002"	Kasjer handlowy	21	20	0	0
36.	"633001"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	21	21	1	1
37.	"311703"	Technik górnictwa podziemnego*	20	2	8	0
38.	"713203"	Lakiernik samochodowy	20	0	1	0
39.	"752205"	Stolarz*	18	1	0	0
40.	"332203"	Przedstawiciel handlowy	18	8	1	1
41.	"931102"	Robotnik naziemny w górnictwie	18	7	0	0
42.	"911206"	Salowa	17	16	1	1

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2014 r.

LP.	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	BEZROBOTNI OGÓŁEM	BEZROBOTNE KOBIETY	BEZROBOTNI ABSOLWENCI-RAZEM	BEZROBOTNI ABSOLWENCI-KOBIETY
	Napływ ogółem		5 926	3 234	781	421
	Napływ w zawodach ujętych w opracowaniu		4 747	2 583	599	298
43.	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	17	12	0	0
44.	"941201"	Pomoc kuchenna	16	16	1	1
45.	"241306"	Specjalista do spraw finansów	16	13	2	2
46.	"713101"	Malarz - tapeciarski*	16	6	0	0
47.	"713102"	Malarz budowlany	15	4	0	0
48.	"613003"	Rolnik*	14	11	0	0
49.	"441990"	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	13	13	2	2
50.	"222101"	Pielęgniarka	12	12	1	1
51.	"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	12	8	0	0
52.	"712204"	Posadzkarz*	12	0	0	0
53.	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	11	11	1	1
54.	"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	11	1	0	0
55.	"932101"	Pakowacz	10	7	2	1
56.	"311408"	Technik elektronik*	9	0	2	0
57.	"741212"	Elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	9	0	0	0
58.	"911290"	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	8	5	0	0
59.	"742201"	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	8	0	1	0
60.	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	7	4	0	0
61.	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	7	0	0	0
62.	"931205"	Robotnik drogowy	7	0	0	0
63.	"524404"	Telemarketer	6	6	0	0
64.	"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	3	0	0	0
65.	"961201"	Sortowacz surowców wtórnych	3	0	0	0
66.	"431101"	Asystent do spraw księgowości	3	3	0	0
67.	"343203"	Florysta*	1	1	0	0
68.	"524902"	Doradca klienta	1	1	0	0
69.	"711601"	Brakarz	1	0	0	0
70.	"712303"	Tynkarz	1	0	0	0
71.	"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni	1	0	0	0
72.	"834101"	Kierowca ciągnika rolniczego	1	0	0	0
73.	"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0	0	0
74.	"241202"	Doradca finansowy	0	0	0	0
75.	"251102"	Konsultant do spraw systemów teleinformatycznych	0	0	0	0
76.	"343901"	Animator kultury*	0	0	0	0
77.	"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	0	0	0	0
78.	"522302"	Sprzedawca w branży mięsnej	0	0	0	0
79.	"522303"	Sprzedawca w branży przemysłowej	0	0	0	0
80.	"711501"	Cieśla*	0	0	0	0
81.	"833101"	Kierowca autobusu	0	0	0	0

2.2. Wskaźnik długotrwałego bezrobocia

Długotrwałe bezrobocie jest zjawiskiem niezwykle negatywnym. Wyklucza ludzi z aktywności zawodowej oraz społecznej, powodując utratę motywacji do działania a także dezaktualizację ich kompetencji. Dodatkowo osoby pozostające przez długi czas bez możliwości pracy zarobkowej zaczyna cechować „wyczona bezzadność”. Jest to niezwykle niebezpieczne zjawisko, powodujące utratę zdolności prawidłowej oceny sytuacji i brak umiejętności podejmowania skutecznych działań na rzecz poprawy swojej sytuacji. Osoby długotrwałe bezrobotne mają znacznie większe trudności z ponownym wejściem na rynek pracy. Trudności te są wynikiem występowania barier związanych z poszukiwaniem i/lub utrzymaniem pracy. Występują one zarówno po stronie bezrobotnych jak i po stronie otoczenia bezrobotnych. Konsekwencją ich występowania są:

- Utrzymywanie się stanu bezrobocia;
- Większy spadek motywacji przeradzający się w bierność;
- Potwierdzanie stereotypów;
- Adaptacja do sytuacji bezrobocia, utrudniająca aktywizację zawodową;
- Internalizacja postaw bezrobotnego;
- Brak obowiązkowości po podjęciu zatrudnienia, niechęć przestawienia dotychczasowego trybu życia na tryb określony reżimem pracy.

Bariera występująca po stronie osób bezrobotnych charakteryzują się brakiem znajomości aktualnej sytuacji na rynku pracy w tym brak umiejętności dotarcia do pracodawcy, brak pewności siebie, problemy finansowe, preferowanie wsparcia socjalnego oraz niedopasowanie do dostępnych na rynku ofert pracy, które wynika z braku kwalifikacji zawodowych, braku chęci/możliwości przekwalifikowania się i inne. Natomiast bariery występujące po stronie otoczenia bezrobotnych to przykładowo mała liczba ofert pracy pozwalających na elastyczny czas pracy z godnym wynagrodzeniem, postrzeganie osób długotrwałe bezrobotnych według stereotypów - jako nieefektywnych, roszczeniowych.

Zgodnie z „Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” obliczono wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie, który jest mierzony jako iloraz liczby zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy i liczby zarejestrowanych w zawodzie.

Na koniec 2014 roku ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie przedstawiał się następująco (w poniższej Tabeli 6 uwzględniono zawody, które miały co najmniej 10 przedstawicieli oraz zawody, w których zgłoszono 10 i więcej ofert pracy).

Tabela 6 – Ranking zawodów wg wskaźnika długotrwałego bezrobocia

LP	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	BEZROBOTNI OGÓŁEM	BEZROBOTNI POWYŻEJ 12 M-CY- RAZEM	BEZROBOTNI POWYŻEJ 12 M-CY- KOBIECY	WSKAŹNIK DŁUGOTRWAŁEGO BEZROBOCIA
Ogółem w zawodach ujętych w opracowaniu			2872	742	495	25,84%
1.	"931205"	Robotnik drogowy	5	3	0	60,00%
2.	"523002"	Kasjer handlowy	12	7	6	58,33%
3.	"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	15	8	8	53,33%
4.	"242217"	Specjalista administracji publicznej	14	7	7	50,00%
5.	"932101"	Pakowacz	10	5	5	50,00%
6.	"742201"	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	12	6	4	50,00%

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2014 r.

LP	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	BEZROBOTNI OGÓŁEM	BEZROBOTNI POWYŻEJ 12 M-CY RAZEM	BEZROBOTNI POWYŻEJ 12 M-CY KOBIETY	WSKAŹNIK DŁUGOTRWALEGO BEZROBOCIA
7.	"931102"	Robotnik naziemny w górnictwie	18	9	4	50,00%
8.	"713101"	Malarz - tapeciarz*	12	6	2	50,00%
9.	"711202"	Murarz*	38	19	0	50,00%
10.	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	8	4	0	50,00%
11.	"834101"	Kierowca ciągnika rolniczego	2	1	0	50,00%
12.	"331403"	Technik ekonomista*	74	35	35	47,30%
13.	"753303"	Szwaczka	28	13	12	46,43%
14.	"513101"	Kelner*	37	17	16	45,95%
15.	"931301"	Robotnik budowlany	56	24	0	42,86%
16.	"222101"	Pielęgniarka	12	5	5	41,67%
17.	"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	12	5	1	41,67%
18.	"411004"	Technik prac biurowych*	35	14	13	40,00%
19.	"723306"	Mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	15	6	1	40,00%
20.	"713203"	Lakiernik samochodowy	10	4	0	40,00%
21.	"522301"	Sprzedawca*	331	130	128	39,27%
22.	"713102"	Malarz budowlany	18	7	3	38,89%
23.	"311408"	Technik elektronik*	8	3	0	37,50%
24.	"613003"	Rolnik*	11	4	4	36,36%
25.	"911206"	Salowa	11	4	4	36,36%
26.	"753105"	Krawiec*	66	24	23	36,36%
27.	"811101"	Górnik eksploatacji podziemnej*	84	30	0	35,71%
28.	"241306"	Specjalista do spraw finansów	12	4	4	33,33%
29.	"512001"	Kucharz*	81	27	26	33,33%
30.	"751201"	Cukiernik*	27	9	7	33,33%
31.	"752205"	Stolarz*	6	2	0	33,33%
32.	"722204"	Ślusarz*	46	15	1	32,61%
33.	"515303"	Robotnik gospodarczy	25	8	5	32,00%
34.	"513202"	Barman	32	10	9	31,25%
35.	"311504"	Technik mechanik*	23	7	0	30,43%
36.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	10	3	0	30,00%
37.	"911207"	Sprzątaczką biurową	37	11	11	29,73%
38.	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	21	6	5	28,57%
39.	"931101"	Robotnik górniczy dołowy	33	9	0	27,27%
40.	"633001"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	15	4	4	26,67%
41.	"514101"	Fryzjer*	50	13	12	26,00%
42.	"524404"	Telemarketer	4	1	1	25,00%
43.	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	16	4	3	25,00%
44.	"741212"	Elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	8	2	0	25,00%
45.	"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	4	1	0	25,00%
46.	"751204"	Piekarz*	33	8	3	24,24%
47.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	26	6	0	23,08%
48.	"334306"	Technik administracji*	27	6	6	22,22%
49.	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	5	1	1	20,00%

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2014 r.

LP	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	BEZROBOTNI OGÓŁEM	BEZROBOTNI POWYŻEJ 12 M-CY RAZEM	BEZROBOTNI POWYŻEJ 12 M-CY KOBIETY	WSKAŹNIK DŁUGOTRWALEGO BEZROBOCIA
50.	"441990"	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	10	2	2	20,00%
51.	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	5	1	0	20,00%
52.	"235107"	Pedagog	29	5	5	17,24%
53.	"432103"	Magazynier	18	3	2	16,67%
54.	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	20	3	2	15,00%
55.	"711502"	Cieśla szalunkowy	20	3	0	15,00%
56.	"941201"	Pomoc kuchenna	7	1	1	14,29%
57.	"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	1146	157	99	13,70%
58.	"311703"	Technik górnictwa podziemnego*	16	2	2	12,50%
59.	"311204"	Technik budownictwa*	18	2	0	11,11%
60.	"712204"	Posadzkarz*	10	1	0	10,00%
61.	"422103"	Technik obsługi turystycznej*	11	1	1	9,09%
62.	"522305"	Technik handlowiec*	24	2	2	8,33%
63.	"332203"	Przedstawiciel handlowy	12	1	0	8,33%
64.	"351203"	Technik informatyk*	20	1	0	5,00%
65.	"343203"	Florysta*	1	0	0	0,00%
66.	"431101"	Asystent do spraw księgowości	2	0	0	0,00%
67.	"524902"	Doradca klienta	1	0	0	0,00%
68.	"711601"	Brukarz	1	0	0	0,00%
69.	"712303"	Tynkarz	1	0	0	0,00%
70.	"911290"	Pozostałe pomoce i sprzętaczk biurowe, hotelowe i podobne	2	0	0	0,00%
71.	"961201"	Sortowacz surowców wtórnych	2	0	0	0,00%
72.	"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0	0	0,00%
73.	"241202"	Doradca finansowy	0	0	0	#DZIEL/0!
74.	"251102"	Konsultant do spraw systemów teleinformatycznych	0	0	0	#DZIEL/0!
75.	"343901"	Animator kultury*	0	0	0	#DZIEL/0!
76.	"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	0	0	0	#DZIEL/0!
77.	"522302"	Sprzedawca w branży mięsnej	0	0	0	#DZIEL/0!
78.	"522303"	Sprzedawca w branży przemysłowej	0	0	0	#DZIEL/0!
79.	"711501"	Cieśla*	0	0	0	#DZIEL/0!
80.	"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni	0	0	0	#DZIEL/0!
81.	"833101"	Kierowca autobusu	0	0	0	#DZIEL/0!

3. Ranking zawodów według liczby ofert pracy

Rozdział ten zawiera ranking zawodów według liczby ofert ewidencjonowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jastrzębiu-Zdroju w na koniec 2014 r. Pozyskano 2 268 ofert pracy (w rankingu uwzględniono tylko te zawody, które miały co najmniej 10 przedstawicieli oraz zawody, w których zgłoszono 10 i więcej ofert pracy).

Tabela 7 - Ranking zawodów wg liczby ofert pracy

LP	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	OFERTY PRACY
Ogółem			2 268
Ogółem w zawodach ujętych w opracowaniu			1 768
1.	"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	279
2.	"522301"	Sprzedawca*	169
3.	"411004"	Technik prac biurowych*	150
4.	"811101"	Górnik eksploatacji podziemnej*	146
5.	"723306"	Mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	71
6.	"911207"	Sprzątaczką biurową	64
7.	"931301"	Robotnik budowlany	60
8.	"515303"	Robotnik gospodarczy	55
9.	"514101"	Fryzjer*	37
10.	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	37
11.	"524404"	Telemarketer	35
12.	"512001"	Kucharz*	30
13.	"432103"	Magazynier	29
14.	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	28
15.	"332203"	Przedstawiciel handlowy	28
16.	"711601"	Brukarz	26
17.	"941201"	Pomoc kuchenna	21
18.	"833101"	Kierowca autobusu	20
19.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	20
20.	"931205"	Robotnik drogowy	19
21.	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	19
22.	"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	18
23.	"741212"	Elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	18
24.	"523002"	Kasjer handlowy	17
25.	"722204"	Ślusarz*	17
26.	"911290"	Pozostałe pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne	16
27.	"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni	15
28.	"513101"	Kelner*	14
29.	"712303"	Tynkarz	14
30.	"522302"	Sprzedawca w branży mięsnej	13
31.	"222101"	Pielęgniarka	13
32.	"513202"	Barman	13
33.	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	13
34.	"961201"	Sortowacz surowców wtórnych	13
35.	"711501"	Cieśla*	12
36.	"753105"	Krawiec*	12
37.	"752205"	Stolarz*	12

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2014 r.

LP	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	OFERTY PRACY
38.	"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	12
39.	"751204"	Piekarz*	12
40.	"343203"	Florysta*	12
41.	"241202"	Doradca finansowy	11
42.	"522303"	Sprzedawca w branży przemysłowej	11
43.	"834101"	Kierowca ciągnika rolniczego	11
44.	"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	11
45.	"311408"	Technik elektronik*	11
46.	"524902"	Doradca klienta	11
47.	"251102"	Konsultant do spraw systemów teleinformatycznych	10
48.	"343901"	Animator kultury*	10
49.	"431101"	Asystent do spraw księgowości	10
50.	"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	8
51.	"932101"	Pakowacz	8
52.	"751201"	Cukiernik*	8
53.	"711202"	Murarz*	7
54.	"422103"	Technik obsługi turystycznej*	6
55.	"713203"	Lakiernik samochodowy	5
56.	"713102"	Malarz budowlany	3
57.	"334306"	Technik administracji*	3
58.	"235107"	Pedagog	3
59.	"931102"	Robotnik naziemny w górnictwie	2
60.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	2
61.	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	2
62.	"331403"	Technik ekonomista*	1
63.	"441990"	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	1
64.	"311204"	Technik budownictwa*	1
65.	"712204"	Posadzkarz*	1
66.	"522305"	Technik handlowiec*	1
67.	"351203"	Technik informatyk*	1
68.	"242217"	Specjalista administracji publicznej	0
69.	"742201"	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	0
70.	"713101"	Malarz - tapeciarz*	0
71.	"753303"	Szwaczka	0
72.	"613003"	Rolnik*	0
73.	"911206"	Salowa	0
74.	"241306"	Specjalista do spraw finansów	0
75.	"311504"	Technik mechanik*	0
76.	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	0
77.	"931101"	Robotnik górniczy dołowy	0
78.	"633001"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	0
79.	"711502"	Cieśla szalunkowy	0
80.	"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	0
81.	"311703"	Technik górnictwa podziemnego*	0

3.1. Bezrobotni i oferty pracy wg PKD

Poniższa tabela zawiera zestawienie liczby bezrobotnych zarejestrowanych w 2014r. (napływ) oraz liczby ofert pracy zgłoszonych w tym okresie według dwudziestu dwóch sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności.

Liczba bezrobotnych ogółem zarejestrowanych w 2014 (napływ) oraz liczba osób zarejestrowanych według stanu na koniec 2014 roku jest większa niż w poniższym wykazie wg PKD, ponieważ nie wszyscy bezrobotni mogą być przyporządkowani konkretnej sekcji PKD.

Danymi, które najpełniej obrazują w tym przypadku adekwatność wykształcenia oraz zapotrzebowania na pracowników na lokalnym rynku pracy, są kolumny: „bezrobotni zarejestrowani w 2014 roku” oraz „oferty pracy zgłoszone w 2014 roku”. I w jednym i w drugim przypadku przedstawiany jest napływ roczny. Tabela 8 została przesortowana od największej ilości zgłaszanych w ubiegłym roku ofert. Sekcją, w której największe braki występują wśród osób aktywnie poszukujących zatrudnienia (bezrobotnych) jest *Opieka zdrowotna i pomoc społeczna*. W tej klasie zgłoszono 344 oferty w ciągu całego ubiegłego roku, natomiast osób bezrobotnych, zarejestrowanych i spełniających kryteria sekcji PKD, było w ciągu całego ubiegłego roku, jedynie 95.

Tabela 8 – Bezrobotni i oferty wg PKD

Lp.	SEKCJA PKD	BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W 2014 ROKU	BEZROBOTNI STAN NA KONIEC 2014 ROKU	OFERTY PRACY ZGŁOSZONE W 2014 ROKU
1.	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	995	657	456
2.	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	95	88	344
3.	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	276	154	310
4.	Budownictwo	496	325	276
5.	Przetwórstwo przemysłowe	485	348	256
6.	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	104	53	76
7.	Pozostała działalność usługowa	543	278	69
8.	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	106	61	67
9.	Edukacja	130	72	62
10.	Transport i gospodarka magazynowa	121	78	62
11.	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	161	118	59
12.	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	88	69	53
13.	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	83	59	50
14.	Górnictwo i wydobywanie	210	133	40
15.	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	79	52	35
16.	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	31	16	33
17.	Informacja i komunikacja	12	10	18
18.	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	11	13	1
19.	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3	2	1
20.	Działalność nie zidentyfikowana	611	361	0
21.	Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0	0	0
22.	Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0
OGÓŁEM		4 640	2 947	2 268

4. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Wszystkie wartości podawane w tym rozdziale odnoszą się do wskaźnika intensywności nadwyżki/deficytu zawodu. Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

- $x < 0,9$ to zawody nadwyżkowe;
- $x > 1,1$ to zawody deficytowe;
- pozostałe to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy).

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Oznacza to, że w badanym okresie było więcej ofert pracy aniżeli zarejestrowanych bezrobotnych posiadających dany zawód. Zawody deficytowe to takie, gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów jest większy od 1,1. Zgodnie z wartościami zamieszczonymi w Tabeli 9 – najwyższy wskaźnik deficytu zawodów w 2014 roku wykazywała klasa 962990 - *Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani*, która w raporcie za rok 2013 znalazła się w zawodach skrajnie deficytowych

Tabela 9 – Zawody deficytowe

LP.	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA ZGŁOSZONYCH OFERT PRACY	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH	WSKAŹNIK INTENSYWNOSTY NADWYŻKI (DEFICYTU) ZAWODÓW
1.	"962990"	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	23,25	0,0833	279
2.	"711601"	Brukarz	2,1667	0,0833	26
3.	"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni	1,25	0,0833	15
4.	"712303"	Tynkarz	1,1667	0,0833	14
5.	"343203"	Florysta*	1	0,0833	12
6.	"524902"	Doradca klienta	0,9167	0,0833	11
7.	"834101"	Kierowca ciągnika rolniczego	0,9167	0,0833	11
8.	"524404"	Telemarketer	2,9167	0,5	5,8333
9.	"961201"	Sortowacz surowców wtórnych	1,0833	0,25	4,3333
10.	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	2,3333	0,5833	4
11.	"832202"	Kierowca samochodu dostawczego	1	0,25	4
12.	"431101"	Asystent do spraw księgowości	0,8333	0,25	3,3333
13.	"411004"	Technik prac biurowych*	12,5	4	3,125
14.	"723306"	Mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	5,9167	2	2,9583
15.	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	1,5833	0,5833	2,7143
16.	"931205"	Robotnik drogowy	1,5833	0,5833	2,7143
17.	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	3,0833	1,4167	2,1765
18.	"741212"	Elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego	1,5	0,75	2
19.	"911290"	Pozostałe pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	1,3333	0,6667	2
20.	"515303"	Robotnik gospodarczy	4,5833	2,9167	1,5714
21.	"332203"	Przedstawiciel handlowy	2,3333	1,5	1,5556
22.	"911207"	Sprzątaczk biurowa	5,3333	3,5	1,5238
23.	"941201"	Pomoc kuchenna	1,75	1,3333	1,3125
24.	"811101"	Górník eksploatacji podziemnej*	12,1667	9,9167	1,2269
25.	"311408"	Technik elektronik*	0,9167	0,75	1,2222
26.	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1,0833	0,9167	1,1818

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2014 r.

W poniższej tabeli (Tabela 10) ujęto zawody skrajnie deficytowe, w których zgłoszono oferty pracy, natomiast nie rejestrowano w nim bezrobotnych. W porównaniu do analizy za I półrocze 2014 roku powtórzyły się takie zawody jak: *animatore kultury, pracownik centrum obsługi telefonicznej, sprzedawca branży mięsnej, kierowca autobusu*.

Tabela 10 – Zawody skrajnie deficytowe

LP.	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA ZGŁOSZONYCH OFERT PRACY	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH	WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI NADWYŻKI (DEFICYTU) ZAWODÓW
1.	"251102"	Konsultant do spraw systemów teleinformatycznych	0,8333	0	MAX
2.	"343901"	Animatore kultury*	0,8333	0	MAX
3.	"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	1,5	0	MAX
4.	"522302"	Sprzedawca w branży mięsnej	1,0833	0	MAX
5.	"522303"	Sprzedawca w branży przemysłowej	0,9167	0	MAX
6.	"711501"	Cieśla*	1	0	MAX
7.	"833101"	Kierowca autobusu	1,6667	0	MAX
8.	"251102"	Konsultant do spraw systemów teleinformatycznych	0,8333	0	MAX

Przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Zawody nadwyżkowe to takie, gdzie wskaźnik deficytowości (nadwyżki) zawodów jest mniejszy od 0,9. Wśród zawodów deficytowych najwyższy wskaźnik odnotowany został dla zawodu *kasjer handlowy*, który w analizie z I-go półrocza 2014 roku oraz w analizie za rok 2013 był zawodem deficytowym a w 2011 roku tutejszy Urząd odnotowywał wyższe wpływy ofert na to stanowisko niż osób rejestrujących się z omawianym zawodem.

Tabela 11 – Zawody nadwyżkowe

LP.	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA ZGŁOSZONYCH OFERT PRACY	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH	WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI NADWYŻKI (DEFICYTU) ZAWODÓW
1.	"523002"	Kasjer handlowy	1,4167	1,75	0,8095
2.	"932101"	Pakowacz	0,6667	0,8333	0,8
3.	"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,6667	1	0,6667
4.	"752205"	Stolarz*	1	1,5	0,6667
5.	"522301"	Sprzedawca*	14,0833	36,4167	0,3867
6.	"514101"	Fryzjer*	3,0833	8,3333	0,37
7.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	1,6667	5,0833	0,3279
8.	"512001"	Kucharz*	2,5	7,6667	0,3261
9.	"513202"	Barman	1,0833	3,3333	0,325
10.	"513101"	Kelner*	1,1667	3,6667	0,3182
11.	"422103"	Technik obsługi turystycznej*	0,5	1,8333	0,2727
12.	"713203"	Lakiernik samochodowy	0,4167	1,6667	0,25
13.	"711202"	Murarz*	0,5833	2,8333	0,2059
14.	"713102"	Malarz budowlany	0,25	1,25	0,2
15.	"751201"	Cukiernik*	0,6667	3,5833	0,186

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2014 r.

16.	"722204"	Ślusarz*	1,4167	7,8333	0,1809
17.	"751204"	Piekarz*	1	5,5833	0,1791
18.	"753105"	Krawiec*	1	6,5	0,1538
19.	"931102"	Robotnik naziemny w górnictwie	0,1667	1,5	0,1111
20.	"712204"	Posadzkarz*	0,0833	1	0,0833
21.	"441990"	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0833	1,0833	0,0769
22.	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	0,1667	2,5833	0,0645
23.	"235107"	Pedagog	0,25	4	0,0625
24.	"334306"	Technik administracji*	0,25	4	0,0625
25.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	0,1667	3,8333	0,0435
26.	"311204"	Technik budownictwa*	0,0833	2,75	0,0303
27.	"522305"	Technik handlowiec*	0,0833	3,5	0,0238
28.	"351203"	Technik informatyk*	0,0833	4,1667	0,02
29.	"331403"	Technik ekonomista*	0,0833	7,4167	0,0112

W ewidencji urzędu są także zarejestrowane osoby w zawodach, dla których nie było ofert pracy w zawodzie. Te skrajnie nadwyżkowe zawody są przedstawione w poniższej tabeli. Wśród zawodów, które powtórzyły się jako skrajnie nadwyżkowe (poza *inny zawód lub brak zawodu*) w porównaniu do analizy za I-wsze półrocze 2014 roku, znajdują się takie zawody jak: *robotnik górniczy dołowy, technik żywienia gospodarstwa domowego, specjalista administracji publicznej, cieśla szalunkowy, szwaczka, technik mechanik, rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej, salowa, malarz-tapeciarz, monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych*. Natomiast w odniesieniu do analizy za rok 2013 powtórzyły się (poza *inny zawód lub brak zawodu*) takie zawody jak: *rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej, rolnik, technik żywienia gospodarstwa domowego, specjalista administracji publicznej, cieśla szalunkowy, monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych, salowa oraz specjalista ds. finansów*.

Tabela 12 – Zawody skrajnie nadwyżkowe

LP.	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA OFERT PRACY ZGŁOSZONYCH	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH	WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI NADWYŻKI (DEFICYTU) ZAWODÓW
1.	"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	0	190,3333	0
2.	"931101"	Robotnik górniczy dołowy	0	4,9167	0
3.	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	0	2,9167	0
4.	"242217"	Specjalista administracji publicznej	0	2,5833	0
5.	"711502"	Cieśla szalunkowy	0	2,25	0
6.	"753303"	Szwaczka	0	2,25	0
7.	"311504"	Technik mechanik*	0	2,00	0
8.	"633001"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	0	1,75	0
9.	"311703"	Technik górnictwa podziemnego*	0	1,6667	0
10.	"911206"	Salowa	0	1,4167	0
11.	"241306"	Specjalista do spraw finansów	0	1,3333	0
12.	"713101"	Malarz - tapeciarz*	0	1,3333	0
13.	"613003"	Rolnik*	0	1,1667	0
14.	"742201"	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	0	0,6667	0

Stosunkowo wiele zawodów nadwyżkowych to zawody osób z wyższym i średnim wykształceniem, jest to związane z brakiem ofert pracy dla osób o takich kwalifikacjach.

Przedstawiciele zawodów nadwyżkowych oraz skrajnie nadwyżkowych powinni zwrócić szczególną uwagę na zawody pokrewne, których wykonywanie umożliwiają ich obecne kwalifikacje, lub do wykonywania których niezbędne jest jedynie niewielkie uzupełnienie kwalifikacji formalnych lub doświadczenia. Jest to szansa na wyjście z trudnej sytuacji osoby poszukującej pracy w zawodzie, w którym pojawia się mniej ofert pracy, niż jest chętnych do jej wykonywania.

Przez **zawód zrównoważony** należy rozumieć zawód, na który występuje na danym rynku pracy takie samo zapotrzebowanie jak liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Zawody zrównoważone to takie, gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki deficytu) zawodów zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1.

Tabela 13 – Zawody zrównoważone

Lp.	KOD ZAWODU	NAZWA ZAWODU	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA OFERT PRACY ZGŁOSZONYCH	ŚREDNIA MIESIĘCZNA LICZBA ZAREJESTROWANYCH BEZROBOTNYCH	WSKAŹNIK INTENSYWNOŚCI NADWYŻKI (DEFICYTU) ZAWODÓW
1.	"222101"	Pielęgniarka	1,0833	1	1,0833
2.	"432103"	Magazynier	2,4167	2,3333	1,0357
3.	"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	0,9167	0,9167	1
4.	"931301"	Robotnik budowlany	5	5	1

Równowaga jest stanem idealnym, w którym żadna ze stron uczestniczących w grze rynkowej nie jest dyskryminowana, ani uprzywilejowana. W 2014 roku zawodami zrównoważonymi były:

- Pielęgniarka;
- Magazynier;
- Elektromonter (elektryk) zakładowy;
- Robotnik budowlany.

5. PODSUMOWANIE

Niniejsze badanie objęło cały rok 2014 na jastrzębskim rynku pracy.

Liczba bezrobotnych w dniu 31.12.2014 r. wyniosła 3604 os., w tym kobiety to 60,88% (2194 osoby). Największą kategorię stanowią bezrobotni bez zawodu (1146 os., 31,80% bezrobotnych), w tym kobiety, których udział wynosi 59,86%. Nadal najliczniej reprezentowanym zawodem jest *sprzedawca* (331 os.), który posiada co dziewiąty bezrobotny w Jastrzębiu-Zdroju (9,18). Odnotowujemy systematyczny niewielki spadek udziału sprzedawców wśród ogółu bezrobotnych. Nie zmienia się jednak to, że jest to nadal zawód silnie sfeminizowany (96,68% sprzedawców to kobiety).

Zawody, w których zarejestrowanych było najwięcej bezrobotnych (powyżej 50 osób) to – poza sprzedawcą:

- Technik ekonomista*;
- Technik informatyk*;
- Kucharz*;
- Fryzjer*;
- Ślusarz*;
- Mechanik samochodów osobowych;
- Piekarz*;
- Krawiec*;
- Górnik eksploatacji podziemnej*;
- Robotnik górniczy dołowy;
- Robotnik budowlany.

Wyodrębniono zawody, których przedstawicieli najczęściej dotyka długotrwałe bezrobocie – należą do nich:

- Robotnik drogowy;
- Kasjer handlowy;
- Specjalista do spraw marketingu i handlu;
- Pakowacz;
- Specjalista administracji publicznej;
- Murarz*;
- Kierowca ciągnika rolniczego;
- Robotnik naziemny w górnictwie;
- Kierowca samochodu ciężarowego;
- Malarz - tapeciarz*;
- Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter).

Przedstawiono zawody, w których 50% i więcej zarejestrowanych osób to osoby zarejestrowane powyżej 12 miesięcy.

Najwięcej ofert pracy pojawiło się w zawodach:

- Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani;
- Sprzedawca*;
- Robotnik budowlany;
- Robotnik gospodarczy;
- Sprzątaczką biurową;
- Technik prac biurowych*;
- Mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego;
- Górnik eksploatacji podziemnej*.

Tutejszy Urząd co roku odnotowuje najwyższe wpływy ofert w wyżej wymienionych zawodach, niemalże za każdym razem są to jedne i te same zawody, na które pracodawcy zgłaszają zapotrzebowanie. Przy czym ilość osób rejestrujących się w tych kategoriach zawodowych

równoważyła się z ofertami pracy jedynie dla osób posiadających kwalifikacje *robotnika budowlanego*. Wśród zawodów, na które występowało na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, z wyżej wymienionych, nie znalazł się jedynie *sprzedawca*.

Ranking zawodów kształtuje się następująco:

Zawody deficytowe

- ☒ Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani
- ☒ Brukarz
- ☒ Pozostali spawacze i pokrewni
- ☒ Tynkarz
- ☒ Florysta*
- ☒ Doradca klienta
- ☒ Kierowca ciągnika rolniczego
- ☒ Telemarketer
- ☒ Sortowacz surowców wtórnych
- ☒ Pracownik ochrony fizycznej bez licencji
- ☒ Kierowca samochodu dostawczego
- ☒ Asystent do spraw księgowości
- ☒ Technik prac biurowych*
- ☒ Mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego
- ☒ Kierowca samochodu ciężarowego
- ☒ Robotnik drogowy
- ☒ Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym
- ☒ Elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego
- ☒ Pozostałe pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne
- ☒ Robotnik gospodarczy
- ☒ Przedstawiciel handlowy
- ☒ Sprzątaczk biurowa
- ☒ Pomoc kuchenna
- ☒ Górnik eksploatacji podziemnej*
- ☒ Technik elektronik*
- ☒ Pozostali pracownicy obsługi biurowej

Zawody nadwyżkowe

- ☐ Kasjer handlowy
- ☐ Pakowacz
- ☐ Specjalista do spraw marketingu i handlu
- ☐ Stolarz*
- ☐ Sprzedawca*
- ☐ Fryzjer*
- ☐ Mechanik samochodów osobowych
- ☐ Kucharz*
- ☐ Barman
- ☐ Kelner*
- ☐ Technik obsługi turystycznej*
- ☐ Lakiernik samochodowy
- ☐ Murarz*
- ☐ Malarz budowlany
- ☐ Cukiernik*
- ☐ Ślusarz*
- ☐ Piekarz*
- ☐ Krawiec*
- ☐ Robotnik naziemny w górnictwie
- ☐ Posadzkarz*
- ☐ Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani
- ☐ Kucharz małej gastronomii*
- ☐ Pedagog
- ☐ Technik administracji*
- ☐ Mechanik pojazdów samochodowych*
- ☐ Technik budownictwa*
- ☐ Technik handlowiec*
- ☐ Technik informatyk*
- ☐ Technik ekonomista*

Warto podkreślić, że z analizy danych wynika potrzeba elastyczności i dostosowywania się do warunków panujących na rynku. Zarówno bezrobotni (zwłaszcza przedstawiciele zawodów nadwyżkowych), jak i pracodawcy (szczególnie ci, oferujący stanowiska pracy w zawodach deficytowych) powinni doceniać umiejętności przekwalifikowania się oraz wartość adaptacji, dzięki czemu łatwiejsze będzie osiągnięcie równowagi na lokalnym rynku pracy. Należy mieć również na uwadze sytuację społeczno-gospodarczą oraz sytuację ekonomiczną pracodawców. Zjawisko nadwyżki osób bezrobotnych reprezentujących daną kategorię zawodów może być bowiem wynikiem słabej koniunktury sektora. Elastyczność na rynku pracy jest bowiem obecnie najważniejszym z elementów sukcesu w podejmowaniu zatrudnienia.

6. Aneks

6.1. Spis zawodów ujętych w raporcie

1. "343901" Animator kultury*
2. "431101" Asystent do spraw księgowości
3. "513202" Barman
4. "711601" Brukarz
5. "711502" Cieśla szalunkowy
6. "711501" Cieśla*
7. "751201" Cukiernik*
8. "241202" Doradca finansowy
9. "524902" Doradca klienta
10. "741207" Elektromonter (elektryk) zakładowy
11. "741212" Elektromonter maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego
12. "343203" Florysta*
13. "514101" Fryzjer*
14. "811101" Górnik eksploatacji podziemnej*
15. "000000" Inny zawód lub brak zawodu
16. "523002" Kasjer handlowy
17. "513101" Kelner*
18. "833101" Kierowca autobusu
19. "834101" Kierowca ciągnika rolniczego
20. "833203" Kierowca samochodu ciężarowego
21. "832202" Kierowca samochodu dostawczego
22. "251102" Konsultant do spraw systemów teleinformatycznych
23. "753105" Krawiec*
24. "512002" Kucharz małej gastronomii*
25. "512001" Kucharz*
26. "713203" Lakiernik samochodowy
27. "432103" Magazynier
28. "713101" Malarz - tapeciarz*
29. "713102" Malarz budowlany
30. "723306" Mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego
31. "723103" Mechanik pojazdów samochodowych*
32. "723105" Mechanik samochodów osobowych
33. "742201" Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)
34. "711202" Murarz*
35. "932101" Pakowacz
36. "235107" Pedagog
37. "751204" Piekarz*
38. "222101" Pielęgniarka
39. "941201" Pomoc kuchenna
40. "712204" Posadzkarz*
41. "441990" Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani
42. "411090" Pozostali pracownicy obsługi biurowej
43. "962990" Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani
44. "721290" Pozostali spawacze i pokrewni
45. "911290" Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne
46. "422201" Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)
47. "541307" Pracownik ochrony fizycznej bez licencji
48. "332203" Przedstawiciel handlowy
49. "931301" Robotnik budowlany
50. "931205" Robotnik drogowy
51. "515303" Robotnik gospodarczy
52. "931101" Robotnik górniczy dołowy
53. "931102" Robotnik naziemny w górnictwie
54. "932911" Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym
55. "633001" Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby
56. "613003" Rolnik*
57. "911206" Salowa
58. "961201" Sortowacz surowców wtórnych
59. "242217" Specjalista administracji publicznej
60. "241306" Specjalista do spraw finansów
61. "243106" Specjalista do spraw marketingu i handlu
62. "911207" Sprzątaczką biurowa
63. "522302" Sprzedawca w branży mięsnej
64. "522303" Sprzedawca w branży przemysłowej
65. "522301" Sprzedawca*
66. "752205" Stolarz*
67. "753303" Szwaczka
68. "722204" Ślusarz*
69. "334306" Technik administracji*
70. "311204" Technik budownictwa*
71. "331403" Technik ekonomista*
72. "311408" Technik elektronik*
73. "311703" Technik górnictwa podziemnego*
74. "522305" Technik handlowiec*
75. "351203" Technik informatyk*
76. "311504" Technik mechanik*
77. "422103" Technik obsługi turystycznej*
78. "411004" Technik prac biurowych*
79. "322002" Technik żywienia i gospodarstwa domowego*
80. "524404" Telemarketer
81. "712303" Tynkarz

Zawody oznaczone „*” są zawodami objętymi kształceniem w systemie oświaty i występują w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

6.2. Spis tabel

<i>Tabela 1 - Dobór próby wg struktury wybranych kategorii bezrobotnych</i>	<i>4</i>
<i>Tabela 2 - Dobór próby wg liczby ofert pracy</i>	<i>5</i>
<i>Tabela 3 – Struktura próby badawczej.....</i>	<i>5</i>
<i>Tabela 4 – Struktura bezrobotnych wg zawodów.....</i>	<i>6</i>
<i>Tabela 5 – Napływ bezrobotnych wg zawodów.....</i>	<i>9</i>
<i>Tabela 6 – Ranking zawodów wg wskaźnika długotrwałego bezrobocia.....</i>	<i>11</i>
<i>Tabela 7 - Ranking zawodów wg liczby ofert pracy</i>	<i>14</i>
<i>Tabela 8 – Bezrobotni i oferty wg PKD</i>	<i>16</i>
<i>Tabela 9 – Zawody deficytowe</i>	<i>17</i>
<i>Tabela 10 – Zawody skrajnie deficytowe.....</i>	<i>18</i>
<i>Tabela 11 – Zawody nadwyżkowe</i>	<i>18</i>
<i>Tabela 12 – Zawody skrajnie nadwyżkowe</i>	<i>19</i>
<i>Tabela 13 – Zawody zrównoważone</i>	<i>20</i>